

Fiche 1: Besluit inzake interoperabiliteit oplossingen voor Europese overheidsorganisaties (ISA)

1. Algemene gegevens

Voorstel: Besluit van het Europees Parlement en de Raad over interoperabiliteit oplossingen voor Europese overheidsorganisaties (ISA)

Datum Commissiedocument: 29.9.2008

Nr. Commissiedocument: COM (2008) 583

Pre-lex: : http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=197438

Nr. Impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: TTE (voorstel is 14 oktober gepresenteerd in de RWG Telecommunicatie en informatiemaatschappij, onderhandelingen naar verwachting in november)

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in nauwe samenwerking met ministerie van Economische Zaken

Rechtsbasis: art. 156 van het EG-verdrag (trans-Europese netwerken)

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: gekwalificeerde meerderheid, codecisie (artikel 251 EG-verdrag)

Comitologie: De Commissie krijgt bijstand van een management comité, genaamd Crossborder interoperability (CIO) committee; de beheersprocedure wordt ingesteld.

2. Samenvatting BNC-fiche:

Het voorstel omhelst een zesjarig programma voor het bevorderen van de interoperabiliteit van de informatie infrastructuur van overheden in de lidstaten. Het programma bevat 5 actielijnen, waarmee lidstaten hun beleid en systemen op elkaar kunnen afstemmen en gebruik kunnen maken van gemeenschappelijke diensten. Dit sluit aan bij het Nederlandse e-overheid beleid.

De Commissie wil met het voorstel effectieve en efficiënte communicatie tussen lidstaten mogelijk maken en voorkomen dat elektronische barrières ontstaan door de ontwikkeling van elektronische overheid (e-overheid) voorzieningen, die de doelstellingen van de Interne Markt kunnen belemmeren. Daarnaast wil de Commissie herbruikbaarheid van voorzieningen stimuleren om te voorkomen dat lidstaten en sectoren steeds eigen oplossingen bedenken.

Het programma bouwt voort op het Europese programma on interoperable delivery of pan-European eGovernment services to public administrations, businesses and citizens (IDAbc) dat eind 2009 afloopt, en heeft relatie met I2010 en het CIP programma. Voor het programma is een budget voorzien van € 164 mln.

Nederland verwelkomt dit initiatief. Nederland zal actief betrokken zijn bij de verdere uitwerking van dit programma, middels deelname aan verschillende expert groepen. Bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit worden positief beoordeeld.

3. Samenvatting voorstel :

a) *Inhoud voorstel:*

Het voorstel betreft een vijfjarig programma voor het bevorderen van de interoperabiliteit van de informatie infrastructuur van overheden in de lidstaten. Het programma richt zich op het ontwikkelen van gemeenschappelijke kaders en voorzieningen, die de lidstaten kunnen gebruiken voor de inrichting van hun informatiehuishouding.

In het programma zitten 5 actielijnen:

- ontwikkelen en verbeteren van gemeenschappelijke kaders ter ondersteuning van de interoperabiliteit over landsgrenzen en tussen sectoren (zoals richtsnoeren, specificaties)
- beoordeling van ICT implicaties van voor- en vastgestelde EU wetgeving, en planning van de ICT implementatie ter ondersteuning van implementatie van de wetgeving.
- ontwikkeling en beheer van nieuwe en bestaande gemeenschappelijke voorzieningen (zoals het s-TESTA netwerk)
- ontwikkelen en beschikbaar stellen van herbruikbare generieke voorzieningen (bijv. open source gebaseerde toepassingen)
- aanvullende maatregelen (zoals kennisoverdracht).

Het programma bouwt voort op het Europese programma on interoperable delivery of pan-European eGovernment services to public administrations, businesses and citizens (IDABC) dat eind 2009 afloopt, en heeft relatie met andere Europese e-government activiteiten in het kader van Europese I2010 e-government actieplan 'Accelerating e-government in Europe for the benefit of all' en het 'ICT policy support programme' als onderdeel van het 'Competitiveness and Innovation Programme' (CIP/ICT PSP). Voor het programma is een budget voorzien van € 164 mln.

b) *Impact-assessment Commissie*: De Commissie heeft geen officiële impact assessment uitgevoerd. Wel geeft de Commissie in de considerans aan dat het voorstel erop gericht is om effectieve en efficiënte communicatie tussen lidstaten mogelijk te maken en te voorkomen dat elektronische barrières ontstaan door de ontwikkeling van de elektronische overheid (e-overheid) voorzieningen, die de doelstellingen van de Interne Markt kunnen belemmeren. Daarnaast wil de Commissie herbruikbaarheid van voorzieningen stimuleren om te voorkomen dat lidstaten en sectoren steeds eigen oplossingen bedenken.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) *Bevoegdheid*: De Commissie baseert de bevoegdheid van de EG op artikel 156 van het verdrag, er is sprake van een gedeelde bevoegdheid.

b) *Functionele toets*

- *Subsidiariteit*: positief
- *Proportionaliteit*: positief

b) *Onderbouwing*: Wat de subsidiariteit van het voorstel betreft wordt aangegeven dat de gemeenschappelijke voorzieningen voor interoperabiliteit tussen de lidstaten door het grensoverschrijdende karakter van elektronische overheidsdiensten onvoldoende door de lidstaten zelf verwezenlijkt kunnen worden. Daarnaast kunnen door het bevorderen van interoperabiliteit op Europees niveau schaalvoordelen worden behaald. De verwachting is dat door gemeenschappelijke ontwikkeling in het kader van ISA, de kosten lager uitvallen dan wanneer Nederland vergelijkbare diensten en producten zelf zou moeten ontwikkelen en beheren. Wat proportionaliteit betreft is van belang dat wordt voortgebouwd op bestaande voorzieningen, die niet verplichtend van aard zijn. De Commissie heeft niet de bevoegdheid om het programma voor alle lidstaten te verplichten.

c) *Nederlands oordeel*: In het kader van toenemende internationalisering (m.n. Europese mobiliteit) is het belangrijk dat de Nederlandse informatie infrastructuur van de overheid interoperabel is met de Europese systemen. Het is wenselijk dat de Commissie hiervoor een kader biedt. Met de invoering van dit programma wordt hieraan op passende wijze invulling gegeven.

5. Implicaties financieel

- a) *Consequenties EG-begroting*: De Commissie heeft binnen haar meerjarige begroting een budget gereserveerd van € 164,1 mln voor de periode 1 januari 2010-31 januari 2015, waarvan €103,5 mln voor de periode 2007-2013. Het resterende bedrag wordt geacht binnen de nieuwe financiële kaders te worden bevestigd. De Nederlandse bijdrage is volgens standaard verdeelsleutel 7,5 mln.
- b) *Financiële, consequenties (incl. personele) voor Rijksoverheid en / of decentrale overheden*: Ontwikkeling van de voorzieningen binnen het ISA programma worden door de Europese Commissie betaald. Uit het voorstel valt op te maken dat gebruik van de voorzieningen geschiedt op basis van vrijwilligheid. Waar lidstaten ervoor kiezen deze te gebruiken, worden de kosten voor het gebruik door de lidstaten zelf betaald. De kosten hiervan zijn in deze fase niet in te schatten. Het ligt voor de hand dat bij de beslissing tot aansluiting een kostenbaten analyse wordt uitgevoerd.

Indien het voorstel budgettaire gevolgen heeft worden deze ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels budgetdiscipline.

- c) *Financiële, consequenties (incl. personele) bedrijfsleven en burger*: geen
- d) *Administratieve lasten voor Rijksoverheid, decentrale overheden en/ of bedrijfsleven en burger*: Om te streven naar betere dienstverlening en minder administratieve lasten voor burgers en bedrijven dienen overheden meer samen te werken en gebruik te maken van een gemeenschappelijke informatie infrastructuur. Burgers en bedrijven worden indirect begunstigd door de oprichting van het ISA programma, aangezien het een belangrijke bijdrage kan leveren aan het verzekeren van soepele interactie tussen Europese informatie infrastructuren.

6. Implicaties juridisch

- a) *Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid*:
Het voorliggende voorstel heeft geen directe gevolgen voor de regelgeving in Nederland. Het is wel denkbaar dat uit het programma voorstellen tot afstemming van de informatie-infrastructuur voortkomen, die vragen om EU-regelgeving.
- b) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid*: Het besluit treedt in werking op de 20ste dag volgend op bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie. Het besluit is van 1 januari 2010 tot 31 december 2015 van toepassing. Dit lijkt haalbaar.
- c) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling*: Er worden een tussentijdse en een eind evaluatie gehouden. Deze worden respectievelijk 31 december 2012 en 31 december 2015 aan de Raad en het parlement gestuurd.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

Informatie over het inschakelen van nationale agentschappen, zelfstandige bestuursorganen

e.d.

- a) *Uitvoerbaarheid*: De Europese Commissie zorgt voor de uitvoering van het programma. Voor de afstemming met de nationale activiteiten zorgen de verantwoordelijke ministeries (BZK en EZ). Hierbij worden tevens e-overheid programma's, belegd bij ICTU en GBO-overheid worden betrokken.
- b) *Handhaafbaarheid*: n.v.t.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

- a) Geen

9. Nederlandse positie

- a) *Nederlandse belangen en eerste algemene standpunt*:

Om te streven naar betere dienstverlening en minder administratieve lasten voor burgers en bedrijven dienen overheden meer samen te werken en gebruik te maken van een gemeenschappelijke informatie infrastructuur. Deze informatie infrastructuur is op nationaal niveau vorm gegeven met het e-overheid beleid. Belangrijke voorzieningen die in dit kader zijn of worden ontwikkeld zijn o.a. DigiD authenticatie, basisregistraties, communicatiediensten etc. De samenhang hiervan is neergelegd in de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) en het Nederlandse Interoperabiliteitskader. Om de interoperabiliteit en keuzevrijheid te waarborgen is ingezet op open standaarden ("Nederland Open in verbinding").

In het kader van de voortschrijdende internationalisering dient de informatie-infrastructuur van de Nederlandse overheid in toenemende mate interoperabel te zijn met de andere Europese systemen. Soms wordt één en ander verplicht door EU regelgeving. Een passend voorbeeld hiervan is de dienstenrichtlijn.

De internationale interoperabiliteit stelt eisen en biedt kansen aan de overheidsinformatie-infrastructuur. Hierop dient tijdig te worden ingespeeld. Geborgd dient te blijven dat de uitgangspunten voor de Nederlandse informatie-infrastructuur afgestemd zijn met de Europese kaders. Dit vraagt mede om een vroegtijdige inschatting van implicaties die voortvloeien uit nieuwe EU regelgeving.

Met actielijn 1, en de daaruit voortvloeiende activiteiten, deels voortbouwend op bestaande activiteiten in het kader van het IDAabc programma, voorziet het ISA programma in de afstemming tussen de Commissie en lidstaten, waarmee de ontwikkeling van de Nederlandse informatie-infrastructuur binnen de Europese kaders verder bevorderd wordt. Het programma biedt Nederland kans voldoende invloed uit te oefenen op de invulling van de producten en diensten.

Nederland verwelkomt dit initiatief. De lidstaten zijn goed betrokken bij de voorbereidingen van het programma, en aan een aantal belangrijke aspecten zoals subsidiariteit en signalering van ICT implicaties van nieuwe EU wetgeving is op passende manier invulling gegeven. Nederland zal actief betrokken zijn bij de verdere uitwerking van dit programma, middels deelname aan verschillende expert groepen rond de verschillende actielijnen.